

БЕКІТЕМІН

Қабылдау комиссиясының төрағасы,
эл-Фараби атындағы ҚазҰУ
басқарма төрағасы – Ректор

Ж.Қ. Түймебаев

2022 ж.

В033 – Дінтану және теология білім беру бағдарламалар тобы бойынша түсушілерге арналған шығармашылық емтиханның БАҒДАРЛАМАСЫ

1. Жалпы ереже.

1.1 Бағдарлама «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 600 бұйрығына (бұдан әрі – үлгілік қағидалар) сәйкес жасалды.

1.2 Үлгілік қағидалардың 2-қосымшасына сәйкес «В033 – Дінтану және теология» білім беру бағдарламаларының тобы бойынша шығармашылық емтихандар мынадай формада тапсырылады:

- 1) Кәсіби қабілеттілігі мен мамандыққа бейімділігін анықтау үшін әңгімелесу.
- 2) Дін негіздері бойынша ауызша емтихан.

1.3 Шығармашылық емтихандарды ұйымдастыру және өткізу үшін эл-Фараби атындағы ҚазҰУ ректорының шешімімен емтихан өткізу кезеңінде емтихан комиссиясы құрылады.

Комиссия құрамына ҚазҰУ-дың оқытушылық-профессорлық құрамы, қоғамдық ұйымдар мен бұқаралық ақпарат құралдарының өкілдері кіреді.

1.4 Шығармашылық емтихандарға ҰБТ пәндері бойынша кемінде 5 балл жинаған талапкерлер жіберіледі.

1.5 Шығармашылық емтихандарды тапсыру үшін өтініштерді қабылдау эл-Фараби атындағы ҚазҰУ-да, Алматы қ., Әл-Фараби даңғ., 71 мекенжайы бойынша «Керемет» студенттерге қызмет көрсету орталығында (астыңғы қабат), күнтізбелік жылдың 20 маусымы мен 7 шілдесі аралығында жүзеге асырылады.

1.6 Шығармашылық емтихандар күнтізбелік жылдың 8-13 шілдесі аралығында өткізіледі.

1.7 Шығармашылық емтихандардың өту кестесін (емтиханды өткізу нысаны, күні, уақыты және өткізілетін орны, консультациялар) қабылдау комиссиясының төрағасы бекітеді және оқуға түсушілердің назарына бұл туралы құжаттарды қабылдау басталғанға дейін жеткізіледі және университеттің ресми сайтында www.kaznu.kz жарияланады.

1.8 Талапкерлердің шығармашылық емтихандарға жіберілуі жеке басын куәландыратын құжатты көрсеткен кезде жүзеге асырылады.

1.9 Талапкерлерге шығармашылық емтихандар басталғанға дейін емтихан материалдары беріледі және титулдық парақтарды ресімдеу тәртібі түсіндіріледі, сондай-ақ шығармашылық емтихандардың басталу және аяқталу уақыты, жауап беру регламенті, нәтижелерді жариялау уақыты мен орны және апелляцияға өтініш беру рәсімі көрсетіледі.

1.10 Жалпы орта немесе техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімі туралы құжаттары бар оқуға түсушілер үшін шығармашылық емтихандар 45 балдық жүйе бойынша бағаланады және Қазақстан тарихы, оқу сауаттылығы (оқу тілі) бойынша балдар ескеріледі.

1.11 Шығармашылық емтиханды өткізу қорытындылары – бағалау парағымен, рұқсат беру парағымен, комиссияның еркін нысандағы хаттамасымен рәсімделеді және нәтижелерді жариялау үшін қабылдау комиссиясының жауапты хатшысына (оның орынбасарына) беріледі. Комиссия хаттамасына төраға және қатысып отырған барлық комиссия мүшелері қол қояды.

1.12 Шығармашылық емтихандардың нәтижелері емтихан өткізілетін күні жарияланады.

1.13 Шығармашылық емтиханды қайта тапсыруға рұқсат етілмейді.

1.14 Қабылдау комиссиясы төрағасының бұйрығымен шығармашылық емтихандарды өткізу кезеңінде даулы мәселелерді шешу, тиісті емтихандарды тапсырушы тұлғалардың құқықтарын қорғау мақсатында құрамы төрағасын қоса алғанда тақ саннан тұратын апелляциялық комиссия құрылады.

1.15 Апелляцияға өтінішті апелляциялық комиссия төрағасының атына шығармашылық емтихан тапсырған тұлғаның өзі береді, апелляция шығармашылық емтихан нәтижелері жарияланғаннан кейінгі келесі күннің

сағат 13.00-не дейін қабылданады және апелляциялық комиссиямен бір күн ішінде қаралады.

1.16 Апелляциялық комиссияның шешімі апелляциялық өтініш негізіндегі отырысқа оның құрамының кемінде үштен екісі қатысса, заңды деп есептеледі. Шығармашылық емтихан нәтижелерімен келіспеу туралы апелляцияға қатысты шешім қатысып отырған Комиссия мүшелері санының көпшілік даусымен қабылданады. Апелляциялық комиссия мүшелерінің дауыстары тең болған жағдайда төрағаның дауысы шешуші болып табылады. Апелляциялық комиссияның жұмысы төраға және қатысып отырған комиссияның барлық мүшелері қол қоятын хаттамамен ресімделеді.

1.17 Жоғары білімнің білім беру грантын алған талапкер шығармашылық емтихан тапсырған ЖОО-ға қабылданады.

1.18 Ерекше қажеттіліктері бар адамдардың (2-3-топтағы мүгедектер) электрондық цифрлық құралдарды (компьютер, ноутбук) мен прокторинг жүйесін бірінші шығармашылық емтиханда пайдалануға құқығы бар. Сонымен қатар қажет болған жағдайда қабылдау комиссия өкілінің техникалық көмегіне сүйене алады.

2. Шығармашылық емтихандарды өткізу тәртібі.

1-ші шығармашылық емтихан - Кәсіби қабілеттілігі мен мамандыққа бейімділігін анықтау үшін әңгімелесу – ауызша түрде өткізіледі.

Кәсіби бейімділікті анықтауға арналған сұхбаттасудың үлгілі сұрақтары.

1. «Дінтану және теология» білім беру бағдарламасын неліктен таңдадыңыз?
2. Қандай діни кітаптарды оқисыз?
3. Қандай діни сайттарды қолданасыз?
4. Дін дегеніміз не? Қандай діндерді білесіз?
5. Өзіңіздің тұратын жердегі аудандық не қалалық діни мекемелермен қатынасыңыз бар ма?
6. Қандай кітап оқыдыңыз, қазір не оқып жүрсіз? Сүйікті авторыңыз?
7. Сізді қандай діни тақырыптар қызықтырады?
8. Сіздің тұрақты көретін діни телеарнаңыз? Ұнатып көретін бағдарламаларыңыз?
9. Қандай дін ғұламалары мен теологтарын білесіз?
10. Зайырлылық дегеніміз не?

11. Дін мен мемлекет қатынасы туралы не ойлайсыз?
12. Қасиетті орындарды зиярат ету туралы не айтасыз?
13. Қазақстан Республикасының Конституциясында (Ата Заңы) дінге қатысты не айтылған?
14. Ислам діні бойынша қабірлерді зиярат ету туралы не айтылады?
15. Дін мен салт дәстүр арақатынасы туралы өз ойыңызды айтыңыз?
16. «Бидғат», «ширк» ұғымдары туралы не білесіз?
17. Мазхаб дегеніміз не?
18. Дәстүрлі емес қандай исламдық бағыттарды білесіз?
19. Қазақстан мұсылмандыры діни басқармасының төрағасы кім?
20. Діни экстремизм туралы не айтасыз.
21. Ислам дінінің бес парызын түсіндіріңіз.
22. Ұлттық діндерді атаңыз.
23. Әлемдік діндерді атаңыз.
24. Пайғамбарлар, сахабалар, табиғиндер дегеніміз кімдер?
25. Қ.А. Ясауи туралы не білесіз?
26. Абайдың қара сөздеріндегі дін туралы айтқандарын қалай түсінесіз?
27. Ы. Алтынсарин ислам діні туралы не айтқан?
28. Дін саласындағы қандай мемлекеттік бағдарламаларды білесіз?
29. Қазақстандағы діни жағдай туралы не айта аласыз?

2-ші шығармашылық емтихан – Дін негіздері ауызша емтихан.

Талапкерге 15-20 минут беріледі.

Ауызша емтиханның үлгілі тақырыптары.

1. Дін туралы түсінік.
2. Алғашқы наным-сенімдер.
3. Магия, секуляризация және сакрализация.
4. «Шіркеу», «қоғам», «секта», «конфессия», «діни синкретизм», «атеизм» ұғымдары.
5. Ежелгі Шығыстың діндері.
6. Гректердің, шумерлер мен египеттердің алғашқы наным-сенімдері.
7. Тенгриандық.
8. Зороастризм. «Авеста».
9. Христиандық, ислам және буддизм әлемдік діндер ретінде.
10. Жаңа діни ағымдар.
11. Ислам тарихы.
12. Конфуцийшілік, даосизм және синтоизм.
13. Саясат және дін.
14. «Діни экстремизм», «діни фанатизм» ұғымдары.

15. Қазақстандағы ислам.
16. Христиан дінінің үш бағытының ерекшеліктері.
17. Әлемдік діндер. Ұлттық діндер.
18. Әбу Ханифаның ілімі.
19. Ахмет Ясауи ілімі.
20. Қазақстандағы діни ахуал.

Ауызша емтиханды бағалау критерийлері:

Критериилер	Дескрипторылар	Баллыдар
Тақырыптың ашылу тереңдігі	мәселе ғылыми терминдер мен ұғымдарды дұрыс қолдана отырып, теориялық деңгейде ашылған	10
Баллдың максималды мөлшері - 25	мәселені ашу кезінде өзіндік көзқарас (ұстаным, көзқарас) ұсынылған	10
	әртүрлі дереккөздерден ақпарат алынған	5
Композициялық тұтастық және ойды баяндау логикасы Баллдың максималды мөлшері - 15	Композициялық тұтастықтың болуы, ойдың құрылымдық бөліктері логикалық сабақтастық тапқан	5
	Ішкі логиканың болуы, жекеден жалпыға, жалпыдан жекеге өту дағдысы	5
	Қорытындылар мен тұжырымдарының болуы	5
Тілдік мәдениет Баллдың максималды мөлшері - 5	вокабулярдың жоғары деңгейін көрсету (ғылыми терминологияны білу, стилистика)	5
Максималды балл		45

3. Дайындық үшін ұсынылатын әдебиеттер тізімі:

1. Байтенова Н. Ж. Борбасова К.М., Курманалиева А.Д., Мейрбаев Б.Б., Рысбекова Ш.С., Абжалов С.У. Дінтану. Оқуқұралы «Қазақуниверситеті» – Алматы, 2018.

2. Байтенова Н.Ж. Рысбекова Ш.С. Бейсенов Б.К. және т.б. Дінтану: энциклопедиялық сөздік. – Алматы, 2018.

3. Кенжетаев Д.Т., Сайлыбаев А.А., Новикова Г.Н. Светскость и основы религиоведения. – Учебник, 2016.

4. ГарифоллаЕсим, А. Абуов, Е. Смагулов. Основы Религиоведения– Учебник, 2010.

5. Яблоков И. Основы религиоведения – [https://www.gumer.info/bogoslov Buks/Relig/Jablok/ Index.php](https://www.gumer.info/bogoslov_Buks/Relig/Jablok/Index.php)